

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 220/2018-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Rojčekom, Sládkovičova 9, Žilina, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 405/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. mája 2018 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 405/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľ v obsahu sťažnosti najmä uviedol:

„Dňa 22.11. 2010 podal sťažovateľ žalobu na Okresnom súde v Čadci voči [REDAKOVANÉ], ktorý nevrátil sťažovateľovi nesplatenú časť pôžičky vo výške 9.691,- eur s prísl. Po čiastočných späťvzatiach žaloby Okresný súd v Čadci rozsudkom č. k. 10C 130/2011 zo dňa 25.4. 2012 zaviazal [REDAKOVANÉ] na zaplatenie istiny vo výške 6.991,- eur s prísl. Následne bol podaný návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora [REDAKOVANÉ], ktoré exekučné konanie je vedené pod č. k. [REDAKOVANÉ]. Následne bolo zistené, že povinný [REDAKOVANÉ] previedol na svojich rodičov pozemky a takmer dokončenú stavbu rodinného domu a sú proti nemu vedené ďalšie exekúcie.

S poukazom na uvedené dňa 1.3. 2013 podal sťažovateľ na Okresnom súde v Čadci žalobu na neúčinnosť právnych úkonov po tom, čo dlžník sťažovateľa [REDAKOVANÉ] previedol na základe zmluvy o spätnom prevode vlastníckeho práva svoje vlastníctvo k nehnuteľnostiam - parcele [REDAKOVANÉ] trvalé trávne porasty o výmere [REDAKOVANÉ], parcele [REDAKOVANÉ] - trvalé trávne porasty o výmere [REDAKOVANÉ], zapísaných na [REDAKOVANÉ], kat. úz. [REDAKOVANÉ] na svojich rodičov. Spolu so svojou manželkou bol vlastníkom rozostavanej stavby - rodinného domu postaveného na parcele [REDAKOVANÉ] kat. úz. [REDAKOVANÉ] a na základe ich žiadosti o zmenu stavby pred jej dokončením na základe rozhodnutia [REDAKOVANÉ] č. [REDAKOVANÉ] zo dňa 23.3. 2011 previedli taktiež vlastníctvo k rozostavanej stavby rodinného domu zmenou osoby stavebníka na rodičov dlžníka sťažovateľa. Tým sa zbavil svojho majetku, aby súdny exekútor nemal z čoho uspokojiť jeho dlh voči sťažovateľovi.

Okresný súd v Čadci na základe rozsudku č. k. 4C 69/2013 zo dňa 17.2. 2015 návrhu čiastočne vyhovel a rozhodol, že právny úkon - zmluva o spätnom prevode vlastníckeho práva je voči sťažovateľovi právne neúčinná. Návrh na určenie neúčinnosti právnych úkonov - žiadosti o zmenu stavebníka stavby rozostavaného rodinného domu na parcele [REDAKOVANÉ], kat. úz. [REDAKOVANÉ] zo dňa 22.2. 2011 a rozhodnutia [REDAKOVANÉ] zo dňa 23.3. 2011 [REDAKOVANÉ] zamietol...

Súdny exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnosti a upovedomenie o začatí exekúcie predajom nehnuteľnosti na uvedené parcele.

... Povinný podal námietky proti exekúcii a návrh na odklad exekúcie, ktoré boli doručené súdnemu exekútorovi dňa 28.2. 2017 a následne podal opäť námietky, ktoré boli doručené súdnemu exekútorovi dňa 2.3. 2017. Súdny exekútor obratom doručil námietky právnenmu zástupcovi sťažovateľa, ktorý sa k obidvom námietkam písomne vyjadril a zaslal tieto námietky na Okresný súd v Čadci a na vedomie aj súdnemu exekútorovi.

... Pretože súd nerozhodol v zákonom stanovenej 60 dňovej lehote, požiadal sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu dňa 28.6. 2017 o rozhodnutie o námietkach povinného. Súd namiesto rozhodnutia o námietkach však zaslal dňa 18.10. 2017 prípisom priamo sťažovateľovi námietky povinného s výzvou, aby sa k podaným námietkach povinného vyjadril. Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu opätovne zaslal dňa 24.10. 2017 vyjadrenie k námietkach povinného, i keď tieto už boli súdu zaslané ešte v mesiaci marec 2017. Takýto postup súdu preto považujeme za neefektívny.

Nakoľko súd vo veci opäť nekonal, bol sťažovateľ nútený podať dňa 9.4.2018 sťažnosť na prieťahy v konaní, na ktorú nedostal žiadnu odpoveď a súd vo veci ani nerozhodol.

... Sťažovateľ si uplatňuje primerané finančné zadosťučinenie v sume 2.500 eur, ktoré dôvodí pretrvávajúcim pocitom nespravodlivosti, neistoty a márnosti, totálneho sklamanie a rozčarovania, keď súd, ktorý má poskytnúť účastníkovi súdnu ochranu, nie je schopný rozhodnúť o účelových námietkach povinného... Súd, i keď mu zákon ukladá povinnosť rozhodnúť o námietkach povinného do 60 dní, o týchto nerozhodol ani po 15 mesiacoch, pričom nejde o žiadnu náročnú, výnimočnú a právne zložitú vec. Sťažovateľ tak stratil akúkoľvek dôveru v súdny systém chrániaci predovšetkým dlžníkov tým, že vo veci v zákonom stanovených lehotách nekoná a keď koná, tak neefektívne.“

3. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol o porušení jeho v záhlaví označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní, aby prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez

zbytočných prietahov a sťažovateľovi priznal finančné zadosťučinenie v sume 2 500 € a náhradu trov konania v sume 325,42 €.

II.

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by

mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

7. Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 405/2012 dochádza k zbytočným priet'ahom, a tým k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

9. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08).

10. Ústavný súd pri sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy berie do úvahy, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú možno „vzhľadom na skutočnosť, že celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizovali reálnu možnosť zbytočných priet'ahov, a tým aj porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy“ (II. ÚS 109/03), resp. „argumenty v sťažnosti sťažovateľa nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie“ (II. ÚS 93/03).

11. Ústavný súd tiež poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva

na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd už vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ (II. ÚS 63/05). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní s'ťažnosti zistí, že sa postup všeobecného súdu nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru), s'ťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 27/02, I. ÚS 197/03, I. ÚS 38/04 a iné).

12. Ústavný súd taktiež už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, I. ÚS 56/08), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať s'ťažnosť na priet'ahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

13. Z obsahu s'ťažnosti, jej príloh, ako aj zo zistení ústavného súdu vyplýva, že 1. marca 2017 boli okresnému súdu doručené prostredníctvom súdneho exekútora námietky povinného proti exekúcii spolu s návrhom na odklad exekúcie. Dňa 18. októbra 2017 okresný súd zaslal námietky povinného s'ťažovateľovi na vyjadrenie. Dňa 25. októbra 2017 s'ťažovateľ opätovne doručil vyjadrenie k námietkam povinného, ktoré, ako uviedol, bolo okresnému súdu zaslané už 3. marca 2017. Dňa 28. novembra 2017 bol spis predložený vyššej súdnej úradníčke na ďalší postup. Keďže okresný súd o námietkach nerozhodol, s'ťažovateľ sa 9. apríla 2018 obrátil na predsedníčku okresného súdu so s'ťažnosťou na priet'ahy v napadnutom konaní. Predsedníčka okresného súdu v odpovedi na s'ťažnosť zo 6. júna 2018 okrem iného uviedla: „*S'ťažnosť bola nesprávnym posúdením na podateľni pridelená odd. Er a založená do spisu. Na vybavenie mi bola predložená dňa 6.6.2018... Po prešetrení všetkých skutočností, oboznámení sa so súdnym spisom, ako aj vyjadrením zákonného sudcu mám za to, že v danej veci boli v určitých časových úsekoch spôsobené zbytočné priet'ahy v konaní spôsobené postupom súdu, preto považujem Vašu s'ťažnosť za dôvodnú. Vo veci som nariadila dohľad nad plynulosťou konania.*“

14. Z uvedeného vyplýva, že konanie o námietkach povinného proti exekúcii trvá ku dňu podania ústavnej sťažnosti takmer 15 mesiacov a okresný súd dosiaľ o námietkach nerozhodol. Ústavný súd uvedenú dobu rozhodovania o námietkach povinného a návrhu na odklad exekúcie považuje za hraničnú, pri ktorej zároveň zohľadnil tú skutočnosť, že sťažnosť sťažovateľa na prietahy v napadnutom konaní bola vedením okresného súdu vyhodnotená ako dôvodná a predsedníčka okresného súdu vo veci nariadila dohľad nad plynulosťou konania. Je teda dôvodný predpoklad, že vo veci sťažovateľa bude okresným súdom urýchlene rozhodnuté.

15. Vo vzťahu k námietke sťažovateľa, že okresný súd nerozhodol o námietkach povinného, resp. o jeho ďalších návrhoch, v zákonnej lehote, ústavný súd konštatuje, že aj v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje zákonná lehota podľa § 50 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) v znení účinnom do 31. marca 2017, vyslovil právny názor, že pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne aj pojem v „primeranej lehote“ obsiahnutý v čl. 6 ods. 1 dohovoru) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto bez ďalšieho vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02, IV. ÚS 440/2012).

16. Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že hoci doterajší postup okresného súdu v napadnutom konaní nebol celkom bez prietahov, ich intenzita s prihliadnutím na všetky okolnosti konania okresného súdu nedosiahla podľa názoru ústavného súdu taký stupeň závažnosti, ktorý by mohol jednoznačne viesť k záveru o porušení základného práva

sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

17. Ústavný súd v závere pripomína, že toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej v zmysle § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni tomu, aby sťažovateľ v tejto veci v prípade zotrvania na stanovisku, že postupom okresného súdu v nej dochádza k zbytočným prietahom, predložil ústavnému súdu novú sťažnosť.

18. Keďže sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia a úhrady trov konania je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd o týchto návrhoch sťažovateľa už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. júna 2018